

WONEN Geen huis zonder hulp van thuis

> 32-33

IN DE KIJKER Umicore is top in recyclage-industrie

> 37

Poetshulp wordt geleverd door commerciële en door sociale dienstenchequebedrijven, maar ook door welzijnsorganisaties als Familiehulp. De ene poetst, de ander levert zorg. De ene krijgt federaal geld, de andere Vlaams geld. En de werknemers worden ook verschillend betaald. © An Nelissen

DIENSTENCHEQUEBEDRIJVEN PALMEN ZORGSECTOR IN EN OMGEKEERD

Zorg betaald met cheques

Er is een 'branchevervaging' gegroeid tussen de dienstenchequesector en de zorgverlenende welzijnssector. En de overheid weet nog niet welke kant ze op moet met het een en het ander.

VAN ONZE REDACTEUR

GUY TEGENBOS

BRUSSEL | De dienstenchequesector explodeert. De zorgverlenende welzijnssector groeit ook, maar beperkt, minder sterk dan de noden. De ene sector palmt daardoor de andere in, en omgekeerd ook een beetje. *Branchevervaging* heet dat.

Zeven jaar geleden zijn de dienstencheques in het leven geroepen. Vandaag geven ze werk aan 120.000 mensen; die realiseren sa-

men 60 miljoen werkuren en een omzet van bijna 3 miljard euro. De klanten betalen ongeveer een half miljard, de overheid betaalt zeker 2 miljard (1,3 miljard rechtstreekse subsidiëring, 0,2 fiscale aftrek, 0,7 vrijstelling btw en combinatie met andere arbeidsmaatregelen). De dienstencheques werden niet voor welzijnsdoelen in het leven geroepen, maar voor allerlei nobele economische doelen: om zwart poetswerk wit te maken, om banen te scheppen voor laag-

geschoolden, om de onderontwikkelde 'dienstverlening aan gezinnen' te ontwikkelen, om gezinnen - zoals tweeverdieners met kinderen - te helpen arbeid en gezin te combineren. Maar niet om de welzijnssector te helpen of over te nemen. Toch werkt het zo.

In Welzijn exploderen de noden; de budgetten stijgen wel, maar niet evenredig. De dienstenchequesector daarentegen kan nog onbeperkt groeien. Een voorbeeld. 'Rechthebbenden' die door een tekort aan subsidiëring voor poets- en andere thuiswerk niet terecht kunnen bij de welzijnsorganisaties (Familiehulp bijvoorbeeld), huren die diensten dan maar in met dienstencheques en vaak is dat niet eens veel duurder dan de door Welzijn gesubsidieerde zorg.

Van de weeromstuit ('dat kunnen wij ook') richten die organisaties dan zelf ook dienstenchequebe-

drijven op, om zelf de klanten te kunnen bedienen die 'niet rechtvaardig' en degenen die op de wachtlijst van hun gewone dienstverlening blijven staan. Dienstenchequebedrijven die 'rechthebbende' klanten hebben, willen dan op hun beurt eigenlijk ook wel erkend worden door Welzijn als thuiszorgverlener.

Overheid weet niet welke kant ze moet kiezen

Een ander voorbeeld: personen met een handicap die niet in een instelling verblijven maar van de overheid een 'budget' krijgen (PAB of PGB) om zelf hun zorg in te kopen, blijken ook gebruik te maken

van dienstencheques, als aanvulling. Gehandicapten die nog in de wachtlijst staan voor zo'n budget, gebruiken ook dienstencheques. In welzijnsdiensten als rusthuizen en serviceflats zijn ook al dienstenchequewerkers aan de slag. Het probleem is, op vraag van Vlaams minister van Welzijn Jo Vandeurzen (CD&V), mooi in kaart gebracht en in cijfers omgezet door professor Jozef Pacolet (Hiva, KU Leuven). Het is een dik rapport.

De overheid kan nu beter bespreken welke kant ze op moet. De dienstencheques verder laten ontwikkelen en de rest afbouwen? De cheques geleidelijk voorbehouden voor zorgbehoevenden en niet langer voor tweeverdieners? Een complicatie bij die discussie: de federale overheid betaalt de dienstencheques, de Vlaamse overheid betaalt de Welzijnsinstellingen.